

DAȚIA

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.

Str. Lovinci No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 16-00

Tipografia 14-69

Cotid 1642 On. Biblioteca
B. Palatul Cultural
gratuit pe vest

Arad

600 lei, pe 6 luni: 300 lei
ri, notari și țărani 500 lei.
statuții: 1000 lei.

Apare sub egida
„Astei Bănățene“

Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Jertfa de sânge a poporului român

Oficial s'a adus la cunoștința națiunii române jertfa de sânge, pe care Oștirea neamului nostru a adus-o pe altarul Victoriei.

Atât de scumpă ne este această victorie, din cauza că mai scump ca orice pe lume este stropul de sânge românesc, ce s'a vărsat pentru ea. Prin victoria noastră militară se salvează națiunea de toate primejdiile, care au amenințat-o până în clipa de ieri și care ar fi prăbușit în bezna, și în pielea Statul român, dacă nu s'ar fi ridicat Oștirea noastră, dacă nu s'ar fi hotărât să-și verse sângele său preacinstit pentru cinstirea glorioasă a țării noastre, a neamului nostru, a istoriei noastre. Este sângele acesta vărsat pentru victoria neamului sângele răscumpărării. A trebuit să se verse ca un dar, adus Patriei pentru mântuirea ei din pielea de veci. Tot astfel neamul omenesc a putut fi salvat din pierirea sa morală, din robia lui Satana, prin jertfa lui Isus, prin vărsarea sângelui lui, care a devenit de atunci pentru toate vremurile sângele răscumpărării, sângele salvării din moarte. Este sângele Cuminecării prea sfinte. Așa și sângele eroilor noștri, vărsat pentru mântuirea Patriei și sângele cuminecării românești cu Victorie, o chează mântuirii eterne a neamului românesc.

Câtă deosebire între sângele eroilor români, vărsat pentru Patrie și sângele ce s'a vărsat și îl varsă inamicii, înarmați în contra Țării și ai Credinței noastre creștine! Sângele românesc e o ofrandă pe un Altar Sfânt, iar dincolo — la adversari, sângele vărsat este o îndestulare a lui Satana. Poporul român se luptă pentru Dumnezeu, pe Care el își fondează viața ca pe stâlpul nemuririi și al perfecțiunii.

Celalți, armatele roșii, săvârșesc crimă prin revărsarea sângelui, al lor și al luptătorilor, ce s'au sculat în contra lor, fiindcă nu pot găsi o justificare morală, ei nu pot spune, că săvârșesc o jertfă plăcută lui Dumnezeu. Soldații aceia sunt, într-adevăr, pecetluiți cu rușinea „soldat”, adică răsplății materiale, ei se bat și mor pentru împărăția întunecată și sinistru a marelui război; iar ostașii noștri sunt pururea avânți spre zarea cerească, unde se revelează Patria în cea mai strălucitoare și cuceritoare lumină. Celalți, cei ce merg în război cu chipul lui Satana, transformă jertfa în măcel, și vărsarea sângelui în crimă. Ei se degradează până la inconștiența animalității ferace și absurde.

Din sângele românesc, vărsat pentru Dumnezeu și Patrie, pentru cultura natală și dreptății imprescriptibile, crește în măreție și în importanța universală întregul neam român. Prezentul de a participa la rezolvarea problemelor mari ale omenirii, pentru care se face acest război, și — în urmărit neamul nostru prin jertfele date pentru victorie. Iar cât privește înfăptuirea dreptăților noastre, ea își capătă chează în viețile ostașilor, aduse prinos Sfințelui dumnezeiesc din Cer. Cu sângele eroilor noștri coboară peste pământul românesc dreptatea din Cer.

Tara se înalță și mai mult în slavă, acum

Lupta contra comunismului

Marea bătălie dela Marea de Azow

Ofensiva armatelor creștine a început pe tot frontul

Berlin, 8. (Rador). — Dela cartierul general al Führerului înainte comanda-mentul al trupelor armate germane comu-nică:

În cadrul nouilor operațiuni care au fost anunțate, o mare bătălie s'a deslășurat în sectorul nordic al Mării de Azow. Umăr la umăr cu trupele state-lor aliate, trupele germane urmărește pe inamicul bătut. Formațiuni mototi-zate și care blindate au înaintat adânc în dispozitivul de retragere al inami-cului.

În cursul acestor operațiuni Statul Major al armatei a 9-a Sovietic a fost luat prizonier. Comandantul șef a fugit

din timp cu avionul. Și în celelalte sec-toare ale Frontului de răsărit opera-țiunile ofensive continuă conform pla-nului.

O nouă încercare sovietică de a de-barca trupe în cursul nopții pe coasta situată la vest de Leningrad a fost respinsă. Cele mai multe din vapoarele cu care erau transportate trupele, au fost scufundate. Inamicul debarcat a fost complet nimic.

Noaptea trecută aviația germană a atacat un stabiliment de armament din Rostow cum și instalațiile militare din Moscova și Leningrad.

Lucrătorii din Petrograd cer capitularea

Helsinki, 8 Oct. (Rador) — Core-spondentul Agenției DNB anunță:

Declarațiile făcute de prizonierii so-vietici capturați pe frontul ținut de tru-pele finlandeze în fața Leningradului sunt foarte semnificative în ceea ce pri-vește situația ce domnește la Leningrad. Ziarul „Iita Sanomat” semnalează că un prizonier bolșevic ar fi declarat că majoritatea lucrătorilor din Leningrad doresc capitularea. Un mare număr de uzine importante sunt distruse din cau-za bombardamentului. Soldații sovietici cari suferă un tratament foarte rău, do-

resc să dezerteze.

Situația alimentară la Leningrad este foarte gravă, nu se poate cumpăra pâi-ne și pește.

Relativ la pierderile enorme pe care Sovietele le-au suferit în cursul operați-unilor din sectorul Leningrad, același pr-izonier a arătat, că dintre 164 oameni, cari au întreprins o acțiune, nu s'au mai înapoiat decât șase, într-alt caz au pier-it în lupte 600 marinari dintr'un deta-șament de 800 oameni, cari încercase să de ajutor unui alt detașament de infan-terie.

Bombardarea portului Rostow

BERLIN, 8. (Rador). — Din isvor militar se află că aviația germană a atacat în noaptea de 6 spre 7 Octombrie pentru prima oară importantul port de

transbordare dela vărsarea Donului în Marea Neagră, Rostow

Atacul a fost îndreptat mai ales asu-pra stabilimentelor de armament.

Bolșevici fugând luați sub foc de mitralierele germane (TK. Ob.)

când din fiecare moment ostășese viața ro-mânească, cuprinsă în el, e poruncă de lup-tă, de vitejie, de îngăduire bărbătească,

de dărză îmbărbătare și un istoric legă-mânt, în fața vieții și a morții, al fiecărui român de a păstra Țara, Credința și Ne-

Rostowul nu este numai o mare im-portanță pentru întregul basin al Do-netzului dar el posedă și stabilimente industriale pentru construirea de loco-motive, vagoane, automobile și trac-toare.

Prin acest atac aerian, orașul Rostow atât de important pentru ducerea răz-boiului către Soviete este acum deschis atacurilor germane.

Mari inundări în regiunea minieră din Cartagina

Madrid, 8 Octombrie (Rador). — Regi-nea Cartagina a fost bătută de o puter-nică furtună. Se semnaleză mari inunda-ții, mai ales în regiunea minieră, unde pa-gubele sunt foarte mari.

În unele cartiere din orașul Cartagina nivelul apelor a atins înălțimea de 1 me-tru.

Deocamdată nu se semnaleză victime.

Refugiați militari și civili din Rusia Sovietică în Turcia

Amsterdam, 8 Oct. (Rador) — Core-spondentul Agenției DNB comunică:

Postul britanic de radio-difuziune anunță, că într-o tabără de concentrare din Anglia s'a produs o revoltă.

Numeroși agitatori irlandezi a trebuit să fie izolați de ceilalți internați politici. Se crede că ei vor trimiși la Liverpool unde vor fi ținuti într-o închisoare.

Revolta prizonierilor politici în Anglia

Istanbul, 8 Oct. (Rador). — Core-spondentul Agenției DNB anunță:

Numărul celor cari fug din Rusia în Turcia sporește neîncetat. Se refugiază nu numai membri ai armatelor sovietice ci și civili în deosebi persoane de orgină turcă din triburile care trăesc în sudul Rusiei.

Refugiații declară că au trăit în ultimul timp sub un regim de teroare în-suportabil exercitat în deosebi de poten-țații sovietici locali.

mul, așa cum le-au păstrat indealungul is-toriei naționale, făuritorii gloriei străbune.

Opera Română din Cluj la Timișoara

Primele reprezentații

Este posibil ca Opera Română din Cluj să fi avut în activitatea ei de până acum succese mari, spectacole peste măsură de vizitate. Dar aglomerația, la care a ajuns în aceste prime zile ale stagiunii din anul acesta, nu a putut fi întrecută vreodată mai înainte. Spectatoarele se dau cu toate locurile vândute, lumea se baate, cum se zice vulgar, pentru bilete și nu numai locurile numerotate sunt ocupate, dar și spațiile goale pentru „locuri în picioare” nu sunt suficiente a cuprinde mulțimea de lume, care a venit să asiste la reprezentațiile Operei. Și cel mai pretențios teatru din străinătate poate să fie mândru de aceste succese materiale și morale. Opera din Cluj este astăzi locul de artistică înălțare a unei provincii, a întregului Banat, care găsește în ea o mare mângâiere sufletească, o sinceră îndestulare spirituală, trăind ore și seri deardândul în sferile cerești ale artei muzicale. Cu ce se explică acest excepțional succes al Operei din Cluj?

Întâi prin calitățile pur artistice ale soliștilor cântăreți, ale maestrilor dirijeri și ale corului, ale baletului, ale întregului personal, ce alcătuiesc cu toți ansamblul de viață a Operei, care sub conducerea maestrului SABIN DRAGOI ca director și a lui CAIUS OLARIU, ca administrator al ei, au făcut ca totul în viața internă și în activitatea publică a acestei instituții să fie de rangul întâi, să fie ireproșabil. Munca ce a fost depusă în pregătirea operelor reprezentate a dat rezultatele binecuvântate. Nimic nu s'a pierdut în zadar, totul s'a înscris într-o concepție maiestră des-

pre artă, despre artiști, despre instituțiunea în rosturile ei de educație estetică și propagandă națională.

S'a trezit în chipul cel mai firesc o dragoste reciprocă între publicul, care în majoritatea lui adrobitor e românesc, și între Operă, care își deschide sufletul arhiplin de bogății artistice și la revarsă, ca fluviu de bucurii și încântări, peste viața românilor extaziați. Dar nu numai românii se prezintă în număr atât de impozant. Neamurile conviețuitoare se remarcă la fiecare

reprezentare pe deplin satisfăcute de realizările artiștilor români. În spiritul artei, datorită frumuseții ei divine, toate inimile care în viața socială aparțin altor neamuri și culturi, se contopesc acum într-o singură simțire și într-o singură admirațiune. Ceeace nu izbuteste să facă politica de unificare sufletească a oamenilor, izbuteste să facă ARTA ROMANEASCA, instituția de artă, minunată Operă Română.

Subliniind aceste succese extraordinare ale Operei din Cluj, rostul nostru

NOI NU CERSIM HOTARE

De veacuri străjă dârză și Tronului și gliei
Ni-i sângele! În sânge am înecat puhoiul
Ce-a cutezat să calce hotarul României.
Plugar și Domn alături am înfruntat războiul.

Cu sânge-s însemnate străvechile hotare
Pe harta vechel Dacii. Și tot Românul știe,
De dincolo de Tisa până dincoace de mare:
Că dreptul Țării noastre nu-i petec de hârtie.

Nu-i făuriți din mitul slugarnice! or buze
Ce se târăsc viclene pe mâna orșcui.
L-am cucerit cu spada, sub ploaie de obuze.
Noi nu cersim hotare la ușa nimănui!

Leonard Diarius

Ca totdeauna volumul de debut e o căutare de sine. Stăpânind să exprime anumite sentimente, poetul ajunge să se destăinuie. Perseverând să-și precizeze o atitudine, poetul în elanul său își determină mai mult o renunțare cu accent de revoltă „mică”. El greu a se ține un echilibru, pentru toate începuturile și numai menținerea atmosferei de atitudine și creație se biruință.

Stăpânindu-și versul, Gr. Popiți fragmentează din mulțimea de sentimente și credințe, reușind să păstreze acel echilibru între atitudine și spovedanie, fără a aluneca în acel haos de gândire, care ratează. Sunt alunecări ușoare prin totul omenească, trup și suflet, temeie și iubire, natură și divinitate. Spicuri fugare, care au doar singura lipsă — că sunt prea fugare. Modeste am putea spune dar potrivite pentru un debut. Și cu oarecare lipsă de îndrăzneală. Modestia și această retenție de-a nu spune „tot ce gândeste” i-a ajutat mult poetului și le-au făcut plăcute. El o „precauție artistică”, care dela sine se recomandă tuturor începătorilor.

Gr. Popiți s'a folosit de ea și de aceia puținele versuri din volum, aduc în fragmentarea lor gânduri bine încheiate.

M'a plămădit pitic. PUTEREA
În vremuri vechi, neînțeleasă.

Că l-a plămădit „pitic” și nu „mic” e vădit intenționat și meșteșugit ales cuvântul. Pentru „pitic” rămâne rezerva... surpriza. Căci:

Eu am crescut gigant! Și-acuma
Când m'a nfrânt și vecințola
Pe urma mea pășeste HUMA...

Este fatalul — poate s'is — al tuturor stăruințelor omenești. Totuși „piticul” a învins... dar îl urmărește HUMA.

Inspirat din mitologia populară, Gr. Popiți conturează puterea „banului” fugar, natural și terminând cu aceea credință cunoscută:

Moartea aruntă lei arată
Brațul său ucigător

De sub fumul de țigară
Ce se întoarce sub tavan
Ca și un nor
Și mă cheamă — cu un ban...

Fără să uite să realizeze comparația de „mică” revoltă care totuși nu este suficientă.

„Dracul, omul una este,

Un accent de încredere cu acea atitudine de pretenție, oarecum hazardată reese din

Eu te-am creștat femeie,
Dar solav tu m'ai făcut
Dintru început.

Un reușit gând de meditare, pentru lume care-și ancorază speranțele într-o altă lume, poate mai bună, poate mai rea, își are semnificația în versurile sale.

Gr. Popiți le îmbracă în durerea înfrângerii în iubire:

Eu trec în lumea de apoi
Dar va umbra hoinar strigoi
Din trupul-mi gubred, descompus.
Să nu-l alungi de-l vei vedea,
El leagă lumea mea de-a ta.

Și de aici, izvorâște gândul pentru o nouă iubire. E o iubire o închinare, în-cătușă „în sîde de stela” negăsită în inimile trecătoare de om.

„Și-ascultă-ascultă ntr'una cum se țese
Iubire nouă 'nchisă în sîde de stela...

E adevărat sunt destule dureri omenești. Omul le învinge sau se rânge. Gr. Popiți își precizează clar atitudinea lui în fața durerii. E învingător și...

Durerea mea nu este-a tuturor!
Tu chiar să vrei nu poți să o pătrunzi

Poezia contemporană din Banat

GR. POPIȚI

„Glasul sufletului și al trupului”

Să-i văd sfârșitu-odată mi-este dor:
Să răd în urma ei învingător.

E un fel de-a învine durerea. A râde. Înțelegem. Indiferent. Un fapt es nu prezintă atâta importanță în viața unui om.

Pentru redarea „icoanelor” din viață sau din natură, Gr. Popiți reușește să le redea nu numai în imagini spontane dar și prin acea sinteză de impresii, cu o doză respectabilă de sensibilitate, care au netăgăduita putere să-ți sugereze. Imaginile nu se prelungească în infinit, vădit intenționat (cum se întâmplă la mulți poeți) ca să-ți demonstreze pur și simplu că așa cum spune dumnealui poetul e cea mai minunată imagine de-a te convinge.

A demonstra și a te convinge. Sisteme detestabile în poezie.

Gr. Popiți înregistrează printr-o simplitate impresionantă, ce-ți fură gândul și-ți tonește întrebarea dacă-i bine sau nu realizat. Și această furare din întrebare, cu acea plăcere ce și-o sugerează din redarea icoanei, e mult. Poezia și-a atins scopul.

Redăm poezia „Furtună” în întregime.

„S'ascunde de frică și hura
Al cerii s'ascunde sub nori,
Iar vântul se-nvârtă în vârtej
Și gema și-și plin de fiori,

Oi romot de doba pânăna
Istămintă pân-târă nebună
Cântarea ciudată natura:
Furtună-acuma, furtună...

Volumul se termină cu alte câteva poezii cu totul de altă nuanță și preocupare. Poetul își îndreaptă gândul

ca observatori literari nu mai rezidă în a îndemna publicul la vizitarea spectacolelor, și nici a fine încordată atenția conducerele Operei asupra îndatoririlor artistice și de organizare. Ea a vădit că este la înălțimea locului și noașta artă de a conduce o instituție de cultură.

Așa încât noi rămânem cu mai puțin timp liber și cu mai puțin spațiu la dispoziție să ne ocupăm de operele proprii de se, dar nu în factura lor literară, dramatică, epică, lirică internă, ci de ARTISTUL ÎN LIMITELE ROLULUI ÎN IMENSITATEA CREAȚIUNII ARTISTICE. Ne interesează să vedem cum dăntre artiștii noștri cântăreți posedă CONSTIINȚA ARTISTICĂ DE SĂVĂRȘITĂ, în lumina căreia artistul cântăreț își mobilizează toate disponibilitățile vocale, toată inteligența sa intuitivă, precum și capacitatea de a crea în forme noi, cu structuri rezistibile. Pundă aceste probleme, pe care noi evităm a le socoti probleme de critică, ci criterii impresioniste de artă — vom căuți să înțelegem pe artist într-o prezentare artistică. Fiindcă, DIN LARGA NOASTRĂ EXPERIENȚĂ ȘTIIM CA O APROPIATĂ RE ARTISTICĂ, DEMNĂ ȘI ÎNTERESANTĂ, NU O POATE FACE DECA TOT ARTISTUL, FIE CA EL, E CÂNTĂREȚ, FIE CA E CRITIC, FIE CA SIMPLU CONSUMATOR DE BUNĂȚĂȚI ESTETICE... Artă se descoperă numai sensibilității artistice ca o categorie divină. Când toți oamenii vor veni artiști, atunci înseamnă că s'a născut din nou paradisul biblic, cu ce a fost încununată creațiunea umană sală și veșnică a lui Dumnezeu.

Așadar — mâine despre CONSTIINȚA ARTISTICĂ a cântăreților cari manifestat în primele reprezentații din stagiunea aceasta, 1941—1942.

I. GH.

spre munte și ciobani. E o răsucire urmări sau o intenționată cale spre te izvoare? Te întrebă parcă mirat. Înă aici Gr. Popiți proliga o atitudine

O înclinare ciudată spre meditare, fiecare vers întrezărește scormonire gânduri.

Este de spus ceva din frământările vieții. S'au spus poate și de alții. Sigur. Dar, par'că l-am fi dorit pe Gr. Popiți să la adăncească.

Fragmentarea meditărilor din volumul de debut e prea puțină pentru a se caracteriza dar destul de bine realizată ca să nu confirmi un început de afirmare.

Orcine poate avea o ezitare legată de vrea poetul? Și totuși calea e bună Izvorul e bogat iar realizările de pe acum au nota meditărilor ce dau lucruri. Și rămâi cu încrederea și reștul.

Îl urmăm pe calea ciobanului. Poate o chemare tot atât de legitimă ca și gretul nostru. Și-l descoperi chemările versurilor:

„Nu le-am văzut de câțiva ani.
Cu ele sunt același eu
sau:

Eu oamenii îi ocolesc
Pe tine doar te potriveș
Cu tres mea.

Înțelegem ciobanul. Și cu asta tem clar. Gr. Popiți s'a lăsat învințit chemare, care se frământă în el. Cine poate să înțeleagă Turma mea de oi și mioare?

Amintirile din trecut au fost mult terniose. Calea părăsită și-o alțosești alt cadru.

Și poate în volumul „Cântec de ier” vom întâlni aceleași preocupări un cadru dat însă: Ciobanul și miole...

Glasul sufletului și al trupului” marcă și prin simplitatea realizării. Nu demonstrează și nici n'are să convingă. Procură firească și naturală cerea estetică, iar pentru noua călătorie peste îndolala.

GH. ATANASIU

Călătoria misionară a Episcopatului ortodox român din Ardeal și Banat în Basarabia și Transnistria

IV.

Pecați din Chișinău spre Bălți, în drum trecem prin orașul Orhei, tot așa distrus ca și Chișinăul. Seara sosim la Bălți. Se întunecase bine. Mașinile merg cu luminile camuflate. La marginea orașului, ne iese în întâmpinare primarul Dr. Th. Ardelean și referentul bisericesc Prot. I. Iavorschi. Ne conduc în oraș și ne încartiresc bine, pe unde pot, căci și orașul Bălți, este aproape complet distrus. Ași putea spune că numai a fost oraș, azi este o ruină. Îi colo a scăpat câte o casă nedistrusă, din care însă au furat bolșevicii totul. Tot timpul cât am stat în orașul Bălți, primarul Dr. Th. Ardelean, — un Moldovean, — și prefectul județului Col. Petru Hanciu, ne-au fost de un real și neprețuit ajutor. Încartiresc noastră ei au făcut-o. Prin grija lor s'a aranjat o cantină modestă a primăriei la care luam masa. Tot Domniile lor au fixat itinerariul ce avem să urmăm, și tot prin bunăvoința și concursul lor am primit trăsuri cu care am mers pe sate, atunci, când cu automobilele nu se mai putea circula din cauza noroiului produs de ploile abundente ce au căzut în o mare parte a timpului petrecut acolo. Din cauza ploilor, n'am mai putut merge și în județul Hotin, ci am activat în județul Bălți.

În Bălți am stat zece zile, în care timp am cutreierat satele, vizitând, Prea Sf. Episcop Vasile și cei 10 preoți misionari din Timișoara, în total optzeci parohii. În fiecare parohie vizitată s'a servit Sf. Liturgie dacă a fost Duminecă sau sârbătoare, iar în celelalte zile s'a servit un Te-Deum, parastas sau sfințirea apei, iar după misă, vecernie și cu fiecarei prilej predica era neîștită. Acolo unde era preot local, — și în cele mai multe locuri a fost, — acesta prezenta pe preotul misionar credincioșilor, care răspundea printr'o predică, a cărei idei de bază erau cele cuprinse în pastoralul P. Sf. Episcopilor Ardeleni și Bănățeni, bineînțeles dezvoltate. Dacă nu era preot local, sau lipsea din localitate, misionarul anunța singur credincioșii, cari în scurtă vreme umpleau biserica și cărora după ce le-a făcut un scurt serviciu religios, le vorbea, apoi le împărțea calendare, cărți religioase, icoane sfinte etc. Dacă predica era ascultată cu multă atenție și cu lacrimi în ochi, de multe ori cu hohote de plâns, apoi la cărțile ce s'au împărțit a fost un adevărat asalt. Am aflat preoți cari n'aveau calendar pe anul acesta. În special, calendarele și icoanele sfinte erau foarte cerute. Abia după un an de stăpânire bolșevică, credincioșii noștri dovedesc o și mai mare sete religioasă.

În comunele vizitate, am aflat biserici bune, curate, foarte bine îngrijite și înzestrate. Clopotele nu se bat ca la noi, ci se lovesc cu limba numai într'o parte. Oamenii cercetează foarte regulat biserica și sunt evlavioși. La biserică duc lumini, flori și tămâie. Sunt foarte darnici față de biserică. Aproape în fiecare comună vizitată, ni-s'a comunicat, că rușii au deportat sau ucis fruntașii satelor, (pe cei bogăți care au avut imprudenta să rămână acolo, pe unii dintre preoții rămași acolo, foștii reprezentanți ai partidelor de dreapta etc.).

Locuitorii satelor trăiau sub teroare ne mai pomenită. Nimenea nu era sigur de viața lui. Noaptea îi ridicau și nu se mai știa apoi nimic de el. Derbedeii satelor erau comisarii care dispuneau de avere și viața tuturor. Contra hotărârii lor, nu era cale de atac. În Basarabia am aflat, că și acela care mai avea ceva nedumeriri, într'un an de stăpânire bolșevică, au fost vindecați definitiv. Acuma au putut să vadă, ce bine este în România și ce preț mare are libertatea.

Intelctualii români care au rămas în Basarabia sub ocupația rusească, au fost

sever observați și ținuți sub aspru control. Invățătorii trebuia zilnic să prezinte planul de lecție colegului său bolșevic, care-l cențura din punct de vedere al doctrinei comuniste. Trei lucruri nu era voie să lipsească din nici o lecție: ateismul, comunismul cu ideea de colhozuri și cultul lui Stalin.

Pornisem la începutul acestui foileton, să explic, de ce rușii nu au distrus bisericile din Basarabia. Pentru simplul motiv, că ei au voit pe încetul să introducă sistemul integral de guvernare comunist în Basarabia, așa că, în câțiva ani, ar fi ajuns și românii Basarabeni în situația celor din Transnistria. Dacă, nu ar fi realizat celălalt plan al lor, acela de a deporta 75% din populația română a Basarabiei, spre a nu mai avea noi titlu de a revendica Basarabia, ca pe o regiune românească. Dumnezeu, pe care ei îi neagă, a voit altfel.

Oamenii din Basarabia sunt buni, blânzi, credincioși până la bigotism, însă puțin înapoiți în ce privește cultura și chiar agricultura. Pământul Basarabiei este foarte productiv și bun. Cu puțin lucru, produc mult. Recolta acuma se adună și treieră. Animalele au frumoase și multe. În special porci. Viața este ieftină. Pâinea însă este destul de rea. Porțul național lipsește cu desăvârșire. Sentimentul național este destul de amorțit la unii. Locuințele țăranilor sunt nepretențioase.

În comunele pe care le-am vizitat, am fost primiți foarte bine din partea popu-

lației. În unele locuri chiar cu pâine și cu sare și cu flori, acolo unde s'a putut anunța, căci liniile telefonice erau în întregime distruse de ruși. Unii preoți erau nedumeriți la sosirea noastră în comună. Își temeau postul. După ce au auzit cuvântarea și pastoralul, s'au liniștit.

Timp de zece zile, „din straja dimineții până în noapte” cu automobilul și cu trăsura, unii și pe jos, alții dormind noaptea în mașină în pădure, preoțimea din eparhia Timișoarei, sub conducerea directă a P. S. Episcop Vasile a făcut tot ce a putut, spre a vizita parohiile din eparhia Bălților și a reușit. Înainte de a trece la alt capitol, să mai amintesc ceva de așezămintele religioase din orașul Bălți. În orașul Bălți este o episcopie, cu o catedrală măreață și o reședință foarte frumoasă. Reședința este cea mai frumoasă și mare din toată Patriarhia noastră. La o depărtare de circa 20 km. de Bălți, este schitul Sturzești, cu o biserică foarte frumoasă și cu moșia episcopescă. Toate sunt opera episcopului gospodar Visarian Puiu, despre care în Bălți se vorbește cu foarte mare admirație, elogiindu-l ca pe adevăratul ctitor al episcopiei. Tot la Bălți, pe lângă episcopie funcționează o tipografie mare, o fabrică de lumini de ceară și un atelier în care se fac icoane sfinte din metal și care sunt de toată frumusețea.

(Va urma).

Decăderea propagandei engleze

Una dintre mărturiile cele mai limpezi ale decăderii Angliei ne-o dă chipul în care jucează propaganda ei. Acum douăzeci și cinci de ani, când Anglia a vrut și a dus celălalt război, acțiunea ei a fost nesfârșit mai abilă. Fruntașii propagandei, în unire cu ministrul Grey, meșter neîntrecut în făcărnicie și înșelătorie, și cu demagogul Lloyd Georges nu au înrăuit adânc numai poporul englez, ci și opinia popoarelor neutre, ajutați fiind- bincioțelii și de corupția generală. Și astăzi se mai găsesc neghiobi bătrâni care pot jura că Anglia a intrat în război pentru a „apăra mica Belgie”, și pe copiii ei cu mâinile tăiate. Și astăzi căpătenia spionajului englez din Belgia ocupată, Miss Cavell, descoperită și judecată după lege de germani, mai are în Bruxelles un moment ce o înfățișează ca pe oblađuitoarea copiilor! Într'adevăr, ca a fost prefăcută, după dorința făcărniciei britanice, într'o conducătoare a unei „nursery”.

Ei bine, iscusința drăcească de odinuoară, nu mai există astăzi.

Acum Anglia nu face de cât să repete în van vechile fraze lipsite de noimă, sau să recurgă la procedeul grosolan de măs-luire a adevărului. „Propaganda:” engleză nu mai prinde, nici chiar la prea mult încredătorul popor yankeu — exceptându-i, firește, pe evrei. Cine a citit darea de seamă a senatorului american Nye asupra metodelor întrebuițate pe vremea celuiilalt război, pentru crearea unei opinii favorabile intervenției, poate lesne distinge deosebirea dintre metodele de atunci și cele încercate azi de cucernicul Lord Halifax.

Torpilearea prin instrumentul propagandei a trei miniștri englezi — cel din urmă fiind comicul Duff Cooper — este o dovadă evidentă că jocul nu mai prinde.

„Tot ce a spus și spune Marea Britanie prin mijlocirea ambasadorilor, a presei, a posturilor de radio și a celorlalte orga-

ne de propagandă ale ei, este cu desăvârșire vrednic de milă, o adevărată sinucidere. Exagerările, trâmbișările victoriei, urletele frenetice gen Churchill, amenințările îndreptate împotriva popoarelor neutre, necumpănirea fruntașilor politici și militari, nevrozele presei, sfruntatele născociri ale postului de radio sunt cu adevărat degradante.

În privința Italiei, este de ajuns să reamintim lăudăroșiile din rana trecută, cu privire la distrugerile repetate ale flotei italiene, ce pare să renască într'una, și mai cu seamă neconținută afirmație că, Italia este sfârșită, demoralizată, infometată, etc. De curând a ajuns la modă în Anglia un alt slogan a lui: izbucnirile de mâine ale populației italiene la vederea trupelor și ofițerilor germani (unde?). Guvernul italian oferă adesea publicitate acestor născociri prostesti, căci ele stârnesc râsul și râsul este tonic.

În privința Germaniei și în deosebi a Führerului, s'a putea întocmi o antologie savuroasă — ce a și fost întocmită, într'o măsură — „a greșelilor” ce i se reproșează. Englezii, care n'au cunoscut de cât fuga și înfrângerea se erijează în maeștrii de politică și strategie! Pentru ce oare, în loc să se ocupe de treburile lor atât de compromise, se ocupă de alții?

Cuvântul de ordine din ultima vreme este că, „războiul fulger” german din Rrsia a eșuat. Ce înseamnă însă „războiul fulger”, O simplă expresie gazetărească destul de neroadă ce nu spune nimic. Un război nu înseamnă un concurs în care „concurății” trebuie să obțină maximum de puncte în cel mai scurt timp posibil, ci el urmărește dobândirea adversarului, și este lesne de priceput că, nimicirea a o sută de divizii, presupune un timp mai îndelungat de cât cea a cinci divizii. În privința aceasta numai rezultatul cade în cumpănă.

Cât de șireți sunt Bolșevicii! — exclamă radio Londra — nu se lasă intimidati

Medalioane

STELA SIMONETTI

Deși au trecut abea două săptămâni de la deschiderea stagiunii Operei Române, totuși acest scurt timp ne-a oferit atâtea plăcute surprize. Amintim de astă dată apariția d-nei STELA SIMONETTI în rolul Margaretel din opera Faust de C. Gounod, rol extrem de dificil pentru o cântăreață prin profunzimea și subtilitatea sa.

La fel ca în stagiunea trecută când d-na Stela Simonetti a cântat pentru întâia dată acest rol, am rămas surprinși de rarele calități în necontestabila putere de creație a acestei artiste.

Poetica apariție din actul I, întâlnirea cu Faust, dramatismul morții fratelui ei, Valentin, scena închisorii, au dovedit tuturor realele-i talente, scenice și vocale. Nu cred să fi rămas cineva neimpresionat de adâncimea cu care a fost înțeles acest rol și de felul cum a fost executat, referindu-ne la tehnica acestei valoroase și tinere soprane.

Inzestrată cu o voce cristalină și cu un fizic rar, deși doar de câțiva ani la Opera Română din Cluj, prin calitățile sale bogate poate fi astăzi socotită printre cele mai de seamă cântărețe ale Operei noastre.

Bohema, Turandot, Flautul Magic, Carmen, Povestirile lui Hoffmann ne sânt mărturie.

Accentuăm adevărul că d-na Stela Simonetti posedă alese calități și în ceace privește jocul de scenă.

Luptând, ostașii bravi au desrobii Pământul sfânt de veacuri moștenit Noi, ca primos de veșnică cinstire Să subscriem pentru reintregire.

(Va urma).

de înaintarea germană, se lasă prinși în pungile germane și după aceea, numai după aceea, se apără cu îndârjire. Ce minunată descoperire! În felul acesta vor sfârși desigur prin a câștiga războiul amăgindu-i pe germani, care își închipuiau că inamicul va încerca să se fe-rească de încercuire! Câtă iscusință și ce destonici generali au Bolșevicii!

De unde vine învălmășeala aceasta de nerozi? Din faptul că întreaga „propagandă” este încredințată evreilor. Negroizii aceștia n'au într'adevăr nici tactul politic nici simțul proporțiilor, ei înfeleg propaganda tot în felul în care obișnuiesc să-și lanseze produsele în comerț, sdrențe sau romane: asurzesc publicul cu zgomotul ei uruitor.

Cultivarea intensă a propagandei, nu ca un instrument delicat și subtil, spre a scoate în evidență ceea ce ar fi cu adevărat de folos, ci ca o grosolană schimonosire a adevărului, ca o sistematică inducere în eroare a întregii omeniri, a dus la rezultate care se ridică împotriva însăși autorilor acestui țărăbol plictisitor.

Decadența meșteșugului minciunii a scris Oscar Wilde. Decăderea unui meșteșug cu totul britanic. Se năruiesc tradițiile, apun zeii.

EMILIO CANEVARI

CADOURI!

Cel mai mare asortiment în ceasuri de dame și bărbătești, brățări, etc.

la:

CEASORNICARIA SI BIJUTERIA CRESTINA

ORA FIXĂ

Timișoara IV, str. I. C. Brătianu 31

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL. MINIMUM 10 CUVINTE
Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cele cu clișea tarif special. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

La Oficiul Public de Plasare Timișoara, se caută ucenici români, cu 3-4 cl. secundare pentru o fabrică de mătase, pentru a învăța croitoria de mănuși de piele.

La Oficiul de plasare Timișoara se caută pentru cooperativa de Consum „Crisul” din Oravița, două alfe români pricepuți în comerțul de coloniale și mărunțisuri, pentru fabrica de Salam 2 ucenici români.

La Oficiul de Plasare Timișoara, se caută ni.

Fată silitoare și ordonată se va primi imediat, cu leafă bună. Bonbonăria „Arlat” circ. I. Reg. Ferdinand vis-à-vis cu Cinema „Capitol”.

Se pierdut o servietă în care se afla un permis potarmă și diferite acte în gara D. Elena, pe umele Carol Mednic. Găsitorul este rugat să preda Str. Romul 14 contra recompensă a 500 lei.

Mantou perzian, lung, în stare excelentă, de vânzare. Telef. 27-56.

Se pierdut un ceas de aur de dame, între orele 7-7jum. de la cafenea Wien lângă Piața Axente Sever. Găsitorul este rugat să-l preda contra recompensă mare la adresa Veronica Szalkay, III. Prota Dragomir Nr. 14.

Fată isteasă de servit la Bonbonăria „Arlat” Bul. Reg. Ferdinand. Vis-à-vis de Cinema „Capitol” se angajează cu plată bună.

Se caută doi elevi în gazdă. Vor primi întreținerea completă, precum și meditații la orice materie. A se adresa: I. Măndru, II. str. Cantacuzino 4.

De vânzare un război de pesut covoare. III str. Nistrului no. 24.

Se caută urgent locuință cu una sau două camere, având toate dependențele: bucătărie, baie, cameră de alimente, etc. A se adresa la ziar sub „Urgent”.

Student Școala Politehnică, meditează elevi de liceu, orice clasă, la partea științifică. A se adresa la redacția ziarului nostru.

Folosiți mica publicitate a ziarului „Dacia”. Orice anunț publicat în ziarul nostru își ajunge scopul imediat. — Cereți serviciu și căutați personalul de care aveți nevoie prin ziarul „Dacia” pentru a fi imediat satisfăcuți.

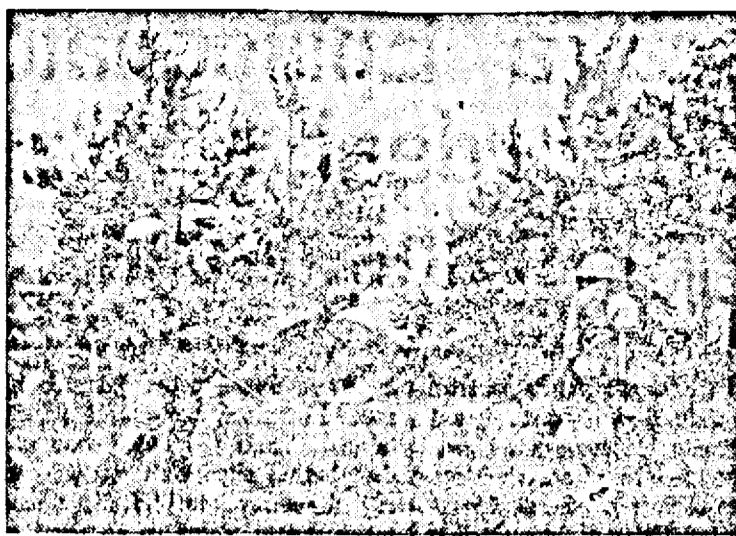
Caut un pianino de închiriat. D-na Ștefan Cetate str. Buteanu Nr. 1, lângă Seminarul Romano-Catolic.

Funcționar nemobilizabil, cu îndelungată praxă de birou, scriu la mașină, puțină contabilitate, caut orice post corespunzător adresa la ziar sub „Refugiat”.

DE VANZARE MOBILĂ DE SUFRAGERIE completă cu sau fără lustre, de bronz cristă și mobilă de bucătărie. I. Str. Petre Carp 13 (Villa Milk) apart. 1.

Paznic de noapte și un vizitlu se caută pentru Azilul de Bătrâni, Calea Buziașului circ. II.

Bicicleta de vânzare, în stare bună Str. Sf. Ioan Nr. 7, apart. 11.

O luptă în fața unei fortărețe sovietice. (PK. Ob.)

Nouă jurisprudență cu privire la legea pensiilor

București, 8. (Rador). — Curtea de Casație — în secțiuni unite — admitând recursul făcut de doamna Zoe Georgescu, în proces cu Casa Pensiilor, a declarat neconstituțional textul art. 11 din decretul lege Nr. 3268 din 1938, stabilind că: dreptul la pensie în deobște naște dispozițiile legii iar nu din hotărârea judecătorească dată ca urmare a cererii făcute de cei îndreptățiți la pensie, așa cum hotărâse Curtea de fond.

În consecință a casat cauza cu trimitere spre o nouă judecată. Deasemeni a declarat neconstituțional și decretul lege publicat în Monito-

rul Oficial Nr. 166 din 30 Iunie 1929 prin care ministerul Educației Naționale a fost autorizat să renunțe la exproprii hotărâte în mod definitiv.

ATENȚIUNE!

Aducem la cunoștință că del. 1 Oct. s. a. SE REMAIAZA CIORAPI DE MATASĂ CU MAȘINA „VITOS” la MAGAZINUL DE INCALȚĂMINTE **ADRIAN MARZEA** I. Piața I. O. Brătianu 2.

CINEMA CORSO

Jurnal de război românesc No. 9.

Reprezentării zilnice la orele 3, 5, 7, 9.15

RADIO

Miercuri 8 Octombrie

Radio România — Radio București și Postul pe unde scurte.
6.55—8.30: Ora dimneții. Deschiderea emisiunii; Radio-jurnal (I); Concert de marșuri (discuri); Concert de fanfară; Închiderea emisiunii.
12.00: Jurnal în limba ucrainiană.
12.10: Jurnal în limba rusă.
12.20: Muzică variată (discuri).

Radio România — Radio București pe unde scurte

Postul pe unde scurte
12.30: Radio-jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sâtenilor 12.50: Ora ostașului 13.50: Serviciul german de știri. 14.00: Radio-Jurnal (III). 14.20: Muzică variată. 14.30: Ora rănitorilor. 15.30: Reportajul german de pe front. 15.40: Ora satului 17.20: Valsuri (discuri).
17.40: Universitatea Radio-ciclu: „Opera dramatice reprezentative” D. Pippidi „Oedip”.

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. 19.15: Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă.

Radio România, Radio București și Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane 20.00: Radio Jurnal (V), Sport. 20.15: Jurnal (discuri). 21.00: Închiderea emisiunii.
Emisiunea pentru străinătate pe Postul de unde scurte de 32.4 m.
Semnal. 22.50: Emisiune în limba germană. 23.00: Emisiune în limba germană. Muzică (discuri). 23.20: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri). 23.40: Emisiune în limba franceză. (Muzică (discuri)). 24.00: Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri). 0.15: Închiderea emisiunii.

Joi, 9 Octombrie 1941

Radio România, Radio București și Postul pe Unde scurte.

6.55—8.30: Ora dimneții. Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio jurnal (I); Concert de fanfară română-germană; Închiderea emisiunii. 11.50: Deschiderea emisiunii. 12.00: Jurnal în limba ucrainiană. 12.10: Jurnal în limba rusă. 12.20: Muzică variată (discuri). 12.30: Radio jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sâtenilor. 12.50: Ora Ostașului. 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio jurnal (III). 14.20: Muzică variată (disc.). 14.30: Ora rănitorilor. 15.30: Reportajul de pe front în limba germană. 15.40: Închiderea emisiunii. 17.10: Turrandot, operă în 3 acte de Puccini de prânz. 17.30: Radio jurnal (IV). 17.40: Universitatea — Radio-ciclu: „Momente culturne ale granițelor românești”. Profesor Const. Giurescu: Muntenia lui Moșca cel Bătrân.
18.00: Concert simfonic al Orchestrei Radio dirijat de Th. Rogalski.

Postul pe unde scurte

19.00: Jurnal în limba italiană. 19.15: Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă.
Radio România și Radio București
19.00: Baiețe (discuri).

Radio România, Radio București și Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio-jurnal (V); Sport. 20.15: Romanțele toamnei — voce: D-ra Arta Florescu.
Emisiunea pentru străinătate pe Postul de unde scurte de 32.4 m.
Semnal. 22.50: Emisiune în limba germană. 23.00: Emisiune în limba germană. Muzică (discuri). 23.20: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri). 23.40: Emisiune în limba franceză. Muzică (discuri). 24.00: Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri). 0.15: Închiderea emisiunii.

Imprumutând Țării economiile noastre, ne împlinim cea mai sfântă datorie de români, contribuim astfel la întărirea și înălțarea României.

Reportaj de războiu

O zi printre aviatorii italieni de la baza din T.

Un colonel rus care se laudă că a „distruș obiectivele militare ale Bucureștilor”

Pe cel dintâi aviator italian l-am văzut în T. S-ta în mijlocul câmpiei. Salopeta lui albă apărea pe fondul verde al ierbei, ca o pată de spumă pe o mare de verde ușor frământată. Pe cap purta caracteristica beretă albastră în formă de plic, pusă strengărește puțin pe spate. Ne urmărea privind în sus și era atent a ceea mai mare pregătire executată de aparatul în care ne aflam. În timpul unui viraj am încrecat și-am privit în față și-am băgat de seamă că zâmbea. Mi-am închipuit că prețușea, poate, locușita manevră a pilotului sau că prețușea poate, iscusita manevră a pilotului sau că era pur și simplu mulțumit văzând că sosesc și alți italieni. Zâmbea. În mâna dreaptă ținea un stăguleț prin fluturarea căruia ne repera aterisajul. Își îndrepta datoria cu o vădită plăcere.

Apoi am văzut și alți piloți și mecanici compatrioți, dar dintre toți mi-a rămas închipuirea în minte fața brună, împodobită cu floarea unui zâmbet, a celui dintâi aviator italian întâlnit. O față pe care am mai văzut-o parcă undeva, în Africa sau poate pe frontul grec. Mai târziu mi-am dat seama că era fața pe care mi-am închipuit întotdeauna că trebuie să o aibă aviatorul italian.

UN ZÂMBET ȘI O FLUTURARE DE FANION

Așa dar, la T. am făcut prima escază. Răspându-se spre est, avionul nostru s'a coborât, pentru ca să se odihnească, pe o întindere uriașă de iarbă și bogată vegetație, pe o suprafață vie, cu mii de nuante care te făceau să te gândești mai degrabă la o nesfârșită pănză mimetică, compusă din pete galbene, castanii, verzi de tot felul și albastre.

În petele mai întunecate ale vegetației se ascundeau cătunele, alcătuite din câte patru case și o bisericuță și așezate când la colțurile unui râu, când într-o pădurică de brazi. Peisajul părea să-și fi pierdut orice relief, ca și cum s'ar fi turnat și lăsat să se pălănească pe o suprafață netedă. Dacă n'ar fi fost bisericuțele acestea cu câte trei sau patru clopotnițe albe, în formă de con regiunea, privită de la cinci-cinci de metri înălțime, s'ar fi înfățișat ca o piesă planimetrică. Chiar și a pe stă înălțime era frig, dar paleta culorilor vii, ce se zăreau jos, îți da — ca în natură — senzația că pământul este încă cald de soare. Privind de jur împrejur, aveai impresia că acest aeroport l-ai mai văzut cândva, într-o imagine. În jurul lui erau cerce de arbori stufoși și câteva băraie. Fiecare poartă indica un serviciu, un dormitor, o farmacie, și îndărătul porții erau locuri, toată lumea muncea din răspundere.

Acesta a fost prima mea întâlnire, pe pământul României dragi, cu aviatorii italieni. Poate v'ați așteptat la un număr mai mare de impresii, la cine știe ce minunății. Dacă se întâmplă astfel, să știți că devină vite aviatorul pe care l-am văzut la început, știți, aviatorul acela cu un stăguleț în mâna dreaptă și cu floarea timidă a unui zâmbet pe buza.

Aviatorul nostru era poate mulțumit că avia avionul și își putea relua îndatoririle pe care le avea recunoscut pentru că-l vedea și mult așteptată scrisoare. Fapt esențial, mintea mi s'a oprit asupra lui, iar în această mediul mi-a devenit dintr-o dată familiar.

INFANTEȘII ROMANI ÎN-ÎNTEAZA PRINTRE LANURI DE GRAU

Vânătorii italieni erau plecați. Vânătoarea recunoașterea și celelalte ramuri ale aviației italiene, trecuseră vechile hotare pătrundând în inima Ucrainei, aterisându-se pe un aeroport mai înaintat, părăsit de bolșevici. Aci, atmosfera și priveliștea erau schimbate. Covoarelor verzi din România li se adăuga întinderea mari de grâu auriu. Acolo unde se sfârșea grâu începeau câmpurile de porumb și apoi cele de floarea soarelui. Nenumăratele flori păreau că ab-

sor: întreaga lumină a dimineții pentru a o răsfrânge apoi mai caldă, mai patinată. Aș putea să vă spun numele orașului de care ținea aeroportul, fără teama de a mă face vinovat de desvăluirea unui secret militar, căci acum aeroportul acesta nu mai este de cât o trambulină de unde se va porni mai departe. Acum câteva zile au trecut pe deasupra aeroportului, rușii. Erau patru avioane de bombardament în căutarea cine știe cărui obiectiv. Au zburat pe ceasupra noastră ca și cum nici nu ne-ar fi observat. Nu le puteam însă face un reproș prea întemeiat din pricina acestei nebagări de seamă. În țara aceasta punctele de reper sunt rare: câteva râuri, două trei dealuri, cam tot stătea culmi, aproape pierdute în noianul de grâu auriu, ale cărui spice formează o mare dudată de un galben de metal mort. Din când în când, se vede un lung șir de furnici brăzdând această nesfârșită întindere: infanteristii români, germani și italieni, care înaintază spre primele linii.

Acropoartă nu este lesne de descoperit, cu toate că se află în apropierea orașului și zona întreagă este acoperită de o pădure deasă. Înaintea, pe meleagurile acestora, era o oarecare însuflețire în tot timpul zilei, acum însă, domnește o tăcere patrarhală, întreruptă din când în când numai de ecoul îndepărtat al tunurilor. Se aud când tunurile de mare calibru ce țintesc liniile de luptă, când tunetul răbufnit al bombelor asvârlite din aeroplane. Frontul care aproape, s'ar putea ajunge la primele linii în câteva clipe de avion. Reconoșterea are însă obiective mult mai însemnate.

„EU AM FĂCUT PULBERE NUMEROASE OBIECTIVE MILITARE ALE BUCUREȘTILOR”

Vânătorii sunt neobosiți, toată ziua li vezi schimbându-se fără întrerupere, nerăbdători și ageri, când le vine rândul să însoțească escadrilele de avioane grele, să supravegheze sondele delicate, sau să cercetese cerul în lungul și în latul lui. Avioanele ruse, de bombardament, sau cel „Ratas”, nu au dat încă ochi cu Șoimii Italiani. Cea mai mare parte a piloților fasciști a și început să cunoască pe inamic și tactica acestuia. Cum mai toți au fost legionari în Spania au putut avea de a face în mai multe rânduri cu „Martin Bombers”, cu „Ratas” și „Curtis”. Cu toții au poștă nespuse de mare de luptă. Știu că au de a face cu un inamic care își pierde cumpătul îndată ce se simte amenințat, un inamic înzes-

trat mai degrabă cu mijloace, de cât educat pentru viața plină de primejdii a zburătorilor, un inamic care a și început să-și piardă nădejdea din pricina necontenitelor lovituri pe care le primește pe toate fronturile aeriene.

Acum câteva vreme un aviator rus a fost silit să aterizeze. Avionul său fusese grav avariat. Echipajul, însă, a scăpat teafăr. Toți aviatorii ruși au fost făcuți imediat prizonieri și duși înapoi la frontul. Căpetena echipajului era un tânăr, care nici nu împlinise treizeci de ani, și avea gradul de colonel în aviație. El a fost cel dintâi dintre prizonierii interogați. Printre numeroasele întrebări care i sau pus, a fost și acesta cu privire la fapta căreia îi datoroeste o înaltare atât de grabnică în grad. Răspunsul lui a fost că înaintarea i-a venit odată cu marea faptă de armă a bombardării Bucureștilor. Afirma că, distrugerea principalelor obiective militare ale Bucureștilor, i se datorește lui. A fost lăsat să vorbească. În acest timp, băcși de-a-bea își puteau ține râsul. Colonelul nostru după ce a fost internat la București a fost dus să viziteze străzile pe care „le bombardase”, exploziția bombelor neexplodate, singurele aruncate asupra Bucureștilor, precum și celelalte „obiective militare distruse”. La început colonelului rus nu-i venea să creadă ochilor, pe urmă a început să se întrebe cum de a putut să confunde atât de rău „obiectivele”, iar în cele din urmă a sfârșit prin a mărturisi că fusese și el influențat de șnoavele postului de radio Londra, la care s'afiat și lista (!) pagubelor pricinuite la București de aviația sovietică.

SOLDAȚII INVINȘI ÎNAINTE DE A INTRA ÎN LUPTĂ

Prizonierii acestia fac parte din soldații care, văzându-se încolțiți, înțeleg că orice rezistență este de prisos, și încearcă să se retragă, când le este cu putință, în nădejdea de a se avânta într'un nou zbor mai norocos. Dar acest gând al lor le este zădărnicit înainte de a se înfăptui. În fiecare zi vezi oameni în zdrențe și demoralizați, care părăsesc pozițiile îndreptându-se cu mâinile ridicate spre soldații biruitori ai Europei. Mizeria morală a acestor prizonieri te înspăimântă mai mult chiar de cât aceea a înfățișării lor. Este deajuns să ai culti vorbind pentru ca să-ți dai seama că, în unitățile lor, n'a existat niciodată solidaritatea care este în stare să însuflească o uniune necesară acțiunilor hotărâtoare. Ei au luptat fiindcă aveau în față și apatele lor revolversle întinse și pentru

că au fost îmbătați de o propagandă care le ascundea până și elementele necesare împlinirii misiunilor pe câmpul de luptă. Numai este nevoie să le pui multe întrebări ca să-ți dai seama de condiția lor spirituală.

Voiam, însă să vorbesc despre aviatorii italieni din cătunul ucrainian, păduros și umbrit, insulă de verdeață în mijlocul lanurilor de grâu, de porumb și de floarea soarelui. Vă voi vorbi despre temerarii, pricepuții și neobosiții aviatorii italieni, cu prilețul corespondenții viitoare, li veți vedea atunci, apărând pe arena de azur luptând și învingând, și câte odată dându-și tributul de sânge, nobil tribut, care va dă-zăuși marea biruință.

Arthur Profil, corespondent de război, pe frontul din Răsărit.

Cinema CAPITOL

Un film de mare proporții cu un pesaj minunat!

Filmul în care dragostea, de țară înfrânge conflictul dintre mamă și fiică, care urăse din cauza aceluiaș bărbat.

Inceputul repr. 3, 5, 7 și 9. Dum. și sărb. și la orele 11 a. m.

Important consiliu de miniștri sub președinția dlui Mareșal Ion Antonescu

Aprovizionarea cu alimente

București, 8. (Rador). — Luni 6 Oct. 1941, la ora 16,30 s'a ținut la Președinția Consiliului de miniștri un consiliu de aprovizionare sub președinția dlui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul statului.

Au participat d-nii: Prof. Mihai Antonescu, vice președintele Consiliului de miniștri, general D. Popescu ministrul afacerilor interne, general I. Sichițiu, ministrul Agriculturii și Domeniilor, I. Marinescu, ministrul Economiei Naționale, prof. ing. C. Bușilă, ministrul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor, general C. Pantazî subsecretar de stat la ministerul apărării naționale, pentru armata de uscat, General Corneliu Calotescu, guvernatorul Bucovinei, General Gh. Dobre subsecretar de stat la ministerul apărării naționale pentru înzestrarea și administrarea armatei. A. Pană subsecretar de stat la ministerul

agriculturii și domeniilor d. D. Negel, subsecretar de stat la ministerul Economiei Naționale, pentru aprovizionare, General Rodrig Modreanu, primarul general al Capitalei, General Constantin Constantin secretarul general S. I. A. A., colonel T. Orezeanu, directorul general C.F.R. ing. C. Orghidan, președintele camerei de comerț și industrie București, C. Garoflid, președintele Uniunii Sindicatelor Agricole, Em. Antonescu, președintele Uniunii Sindicatelor viticole, Nerva Stolca, director la Ministerul Economiei Naționale, Mihai Marin secretar general al Camerei de comerț, colonel Teohari, ajutor de primar al Capitalei.

1. Consiliul s'a ocupat de problema aprovizionării regiunilor lipsite de alimente, de colectarea lor în regiunile excedentare și de repartizarea lor la prețurile fixate de guvern.

2. D. Mareșal Ion Antonescu a dat dispozițiunea ca de înca sa ia țînța în Capitala, depozite de desfacere cu amanunții a lemnului de foc, aceasta (în vederea satisfacerii nevoilor populației sarace, controlându-se în modul cel mai riguros prețurile.

3. Intrucât s'a constatat că prețurile alimentare de prima necesitate sunt cu mult mai ridicate în Capitală și în unele orașe decât în restul țării și în special în provinciile desrobite s'au dat dispozițiuni pentru colectarea acestor alimente acolo unde se găsesc în cantități mari cu prețuri modice și totuși remuneratorii pentru producători, pentru repartizarea lor în localitățile unde sunt lipsuri, precum și reglementarea circulației transporturilor acestor alimente înălturându-se astfel orice posibilitate de speculă.

Rolul bisericii în cruciada împotriva bolșevismului

Mii și mii de sfinte odore de cult, ofranda credincioșilor din Germania, trimise pentru inzestrarea bisericilor refăcute

BERLIN, 7. (UTA). — În cruciada bătălie a popoarelor aliate ale Europei noi, unde se decide destinul și rânduiala deapauri a bătrânului continent, Biserica din Germania contribuie prin importante aporturi, la refacerea bisericilor creștine, dărâmate și ovariate de furia ateismului bolșevic și concomitent, prin lămurirea temeinică a tuturor suflurilor creștine, că actuala conflagrație este lupta asigurării supremației spiritualității asupra negativismului și anarhiei bolșevice, dușmanul de moarte al Credinței creștine și al fireștei rânduiei a lui Dumnezeu.

Germanii catolici strâng de câteva luni în chip dre ofrandă lui Dumnezeu, pentru binecuvântarea luptelor și aducerea biruinței definitive numeroase odore de cult de mare pret, pe care le-au pus la dispoziția sfintelor locașe bisericesti reconstruite în Spania. Toate aceste sfinte obiecte au și inzestrat bisericile din Spania, de multă vreme, pentru oficierea în condițiuni normale a slujbei religioase.

Biserica catolică din Germania a colectat pentru a doua oară, printr-o operă încununată de succes, în favoarea bisericilor distruse din Lituania, imense cantități de sfinte obiecte de cult, reușind să trimită în ultimele 4 săptămâni, crucifixe, potre și tot felul de odore bisericesti, într'un număr așa de apreciabil, încât au umplut un vagon și jumătate. Ofrandele au fost predate clerului catolic din Kaunas. Redeschiderea locașurilor divine pângărite mai mult de 2 decenii de răutatea satanică bolșevică în teritoriile răsăritene de curând eliberate, se efectuează cu pași rezezi, datorită colaborării extrem de înțelegătoare a autorităților militare germane. După deschiderea bisericilor din Smolensk și alte localități, bineînțeles după ce au fost refăcute, a fost redată serviciului divin și vestita catedrală din Borissov, pe care bolșevicii o transformaseră în hambar de cereale și pe care în retragerea lor, o lășaseră într'un hal și o murdărie de nedescris. La curățirea și restaurarea catedralei, a luat parte cu mare entuziasm întreaga populație a orașului, care cu prilejul solemnității sfintirii din nou a catedralei, a manifestat frenetic în semn de entu-

ziată mulțumire pentru trupele Germaniei.

Și credincioșii Bisericii ortodoxe din Germania sunt chemați să lupte împotriva călătorilor slujitorilor altarului și împotriva pângăriturilor de biserică.

Acest fapt se reliefează dintr-o scrisoare pastorală a Arhiepiscopului ortodox al Berlinului, Serafim. Înaltul Ierarh adresează în această scrisoare pastorală, fierbinți rugăminti lui Dumnezeu de mulțumită pentru nemărginita Lui bunătate de a-și asculta fiii cei buni, pentru eliberarea pământului ortodox inecat în poștopopul de sânge atâta amar de vreme, de puterile drăcești a celor fără Dumnezeu. Mai departe Înaltul Prelat binecuvântăază pe toți luptătorii frontului antibolșevic.

În strânsă corelație cu aceste fapte, se conturează și evoluția vieții spiritualecatolice în Boemia și în Guvernământul General. Astfel au fost înființate în aceste 2 teritorii, în primul semestru al lui 1941, 25 de posturi de preoți catolici, dintre cari 12 au fost numiți numai în dieceza Praga. Vânzarea cărților religioase și de rugăciuni a crescut cu 17%, în raport cu anul 1939.

Toate aceste sporadice fapte reliefează totuși din plin, stabilirea temeliei puternice și definitive a spiritualității creștine reintegrându-se în rolul inițial și permanent Biserica creștină de călăuzitoare a sufletului muritorilor pe drumurile mântuirii

Să luăm aminte...

Românizarea industriei și comerțului a fost punctul prim de program al guvernului în ceea ce privește readucerea economiei naționale în patrimoniul neamului românesc. Ideia, epocală prin consecințele ei de nebanuită valoare, se izbește însă de acel nefast element care a făcut atâta rău țării noastre, elementul evreesc. Valurile de injurii aduse României în străinătate s'au revărsat ca potopul, străbătând întreaga lume, că românul ar fi coruptibil. Ce învățăm de aici, și până unde ne duce gândul, căutând, cu toată durerea în suflet, să găsim originea răului? Oare nu a fost o bine studiată măsură evrească, atât de abil concepută, ca cenzurând potențialul uman autohton evreii să poată stăpâni nestingheriți? Cu drpet cuvânt s'au găsit printre noi oamenii care și-au dat numele drept paravan afacerilor jidovești. Capitalul cel ce purtă numele firmei fiind doar un biet stipendar al celei mai murdare afaceri posibile. Ar fi de dorit să se faca o statistică a întreprinderilor industriale ca să se cunoască apriat numele tuturor românilor din sonda afacerilor jidovești.

Lângă nume care sună a moarte ca: Auscher, Weiss, Pollák, Spitzer, Friedmann, Schwartz, Neumann, Goldeblum, Ringwald, Farkas, Fischer, apare Ionescu, Marinescu., și alte nume românești spre rușinea vremii și ca o pată a veacului de revoluție românească pe care îl trăim.

Pe plan local vorbind, Bănatul are în-deosebi fabrici particulare textile. Dintre ele, străine 100%, evreii în speță, dețin 80%. Prin corupție și mită producția lor sporește, în urma cantităților supracote primite, nu în favoarea economiei naționale, ci ca o afacere personală realizându-se zeci de milioane în defavoarea țării.

Organizația „Kraft durch Freude“ în războiu

De curând s'a făcut cunoscut că organizația național-sociaistă „Kraft durch Freude“ a organizat până acum 300.000 de reprezentații pentru soldații de pe front și din patrie. Lumea întreagă a auzit de munca acestei organizații, unica până acum, dar nimeni nu știa îndeaproape cât de importantă este activitatea ce o desfășoară zilnic membrii ei, pentru asigurarea legăturii permanente dintre front și patrie. Fiecare merită să ne oprim privirile asupra organizației „Kraft durch Freude“, pentru a putea înțelege munca de până acum și rolul ei în viața socială a poporului german.

În momentul când a izbucnit războiul actual, „Kraft durch Freude“ a primit însărcinări noi, dar a pornit la lucru fără șovăire, asigurându-și curând succese, cari au dat tuturor încredere în reușita misiunilor destul de importante ce li reveneau de data aceasta cu și mai mare hotărâre. În primele 3 luni, adică din Septembrie 1939 până în Decembrie acelaș an, a organizat 12.440 reprezentații la cari au luat parte 2.425.719 soldați. Era un început destul de bun, dar adevărata muncă a început abia când operațiunile militare au luat proporțiile din primăvara anului trecut. Pe-te tot, unde se duceau trupe german, organizația „Kraft durch Freude“ le urma imediat, adesea 2—3 zile după sosirea trupelor, avea loc reprezentații de teatru și varietyteu. Se aud încă bubuiturile tunului, când artiștii procură soldaților ore de distracție, cum a fost cazul trupelor din sectorul Riga și în alte multe țări.

De cele mai multe ori, sala de teatru și scena sunt improvizatii din cele mai interesante. Soldații pun mâna și ajută artiștilor adesea se improvizază scena într'o gură sau lângă un pom, ceea ce face să se nască o apropiere și o camaraderie perfectă în sala de spectacol. Azi se dau reprezentații regulate, începând de la Kirkenos până la Bengasi și de la Bordeaux până la Riga și Lemberg.

Peste 4000 de artiste și artiști sunt mereu pe drum, în turnee, salutați cu entuziasm și primiți cu brațele deschise de soldații răspândiți pe toate fronturile, mai ales acum în Rusia Sovietică, unde duc luptă pe viață și pe moarte pentru apărarea culturii și civilizației europene, alături de aliați și voluntari din toată Europa.

În luna August, 59 de echipe ambulante au dat reprezentații în teritoriile ocupate din vest; s'au jucat piese alese, clasice — printre numeroase comedii ușoare — dintre cari amintim: „Faust“ de Göthe, „Intrigă și iubire“ de Schiller, „Ce doriți“ de Shakespeare și opera „Bărbierul din Se-

vilă“ de Rossini. Partea muzicală a fost condusă de trupele speciale pentru organizate din cadrele Filarmoniei din Innsbruck.

În total, au dat reprezentații în luna „Iulius“, peste 250 de trupe ambulante, gând până la cele mai înaintate posturi de război, pentru a întinde punte de legătură și celui mai izolat soldat, cu patria și tronul intern.

În același timp, soldații răniți din rețele și spitale au fost tot așa de bine întreținuți cu teatre și varietyteu. Afară de reprezentațiile din lazarete, tot Organizația „Kraft durch Freude“ a îngrijit de cultura muzică și arte pentru întrebunătățirea timpului liber al răniților.

Tot în cadrul operei „Kraft durch Freude“ trebuie să amintim jocurile de rețea, la cari au luat parte 20.000 de soldați și lucrătorii din industria de război, invitați al guvernului german.

Anul al doilea de războiu a atins un record: s'au dat 137.802 reprezentații cari au luat parte 51.529.820 soldați și lucrători. Anul acesta, cifrele se anunță mai mari, căci numai până acum, până la 1 Septembrie, s'au numărat 303.000 reprezentații 115.237.198 spectatori. În urma experiențelor de până acum s'a ajuns la concluzia că este necesară gantizarea pe teritorii a activității „Kraft durch Freude“ și deaceia s'au deschis 10 birouri: Vest, Olanda, Norvegia, Danemarca, Răsărit, Sudeste, România, Africa și grupa lucrătorilor de pe mare. Munca va continua cu puteri sporite.

„BALCAN IMPEX“ S. A. de Import și Export de Balcani Timișoara

CONVOCARE
La adunarea generală ordinară a acționarilor „Balcan-ImpeX“ S. A. de Import și Export de Balcani din Timișoara, care se va desfășura în ziua de 30 Octombrie 1941 orele 10 dimineața în sala de ședință a Băncii Timișoara și Societate Comercială pe Acțiuni.

ORDINEA DE ZI:
1. Complectarea consiliului de administrație.
2. Complectarea comitetului de control.
3. Eventuale propuneri.
Domnii acționari, cari doresc să participe la adunarea generală sunt rugați să depozite acțiunile lor cu cel puțin 10 zile înainte de ținerea adunării generale la seris firma „Balcan-ImpeX“ S. A. de Import și Export de Balcani din Timișoara la Caruso No. 1. Fiecare acțiune depozitată dreptul la un vot.
Consiliul de Administrație

Cinema APOLLO

O lună festivă a mării Case de Filme „Terra“ din Berlin

Duminică, Luni, Marți, Miercuri

Povestiri vieneze
Aans Moser Paul Hörtinger Marte Harrell

Joi, Vineri, Sâmbătă

Falsificatorii
Christen Heiberg Rudolf Fernau

Dela 12 Octombrie — 15 Octombrie

Privighetoarea nordului
Hans Werner Karl Ludwig Diehl

dela 16 Octombrie—18 Octombrie

Cântărețul poporului
PAUL HÖRBIGER

Inceputul reprezentațiilor 3—5—7—9.
Dumineca și sârb. și la orele 11 și 3 d.m.

Echipagiul vaporului „I. C. White“ salvat aproape în întregime

Newyork, 8. (Rador). — Corespondentul agenției Havas-OFI comunică: Comandantul vasului petrolifer „I. C. White“, a trimis o radiotelegamă societății „Standard-Oil“ declarând că numai trei membri din echipajul vaporului, care se compunea în total din 37 oameni, mai sunt lipsă.

Radiotelegrama precizează că vaporul a fost torpilat Sâmbăta trecută la 0,15 minute la circa 500 mile spre nord-vest, adică la 10 grade, 26 minute latitudine sud și 27 grade și 30 minute longitudine vest.

LA CINEMA THALIA
UN FILM DE PROPORȚII GIGANTICE!
ALCAZAR
cu MIREILLE BALIN FOSCO GIACHETTI
O pagină de sgduitor sacrificiu din istoria afirmării Spaniei naționale
O înscenare de un dinamism uluitor.
Inceputul reprezentațiilor: 3—5—7—9 Dumineca și Sărbători la orele 11 și 3 d.m.

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

Miercuri, 8 Octombrie

Ortodox: Cuvioasa Măică Selegia.
Catholic: Sfânta Brigita.

Farmacii de serviciu:

Circ. I: „Minerva”, str. 10 Mai 5; Circ. II: „Apostol”, Piața Badea Cârțan 8 și „La Inger”, str. Ștefan cel Mare 27; Circ. III: „Sarga”, str. Ciprian Porumbescu 1; Circ. IV: „Ungvary”, str. Preyer 1.
Fratellii: Panajoth; Mehala: Chioceanu; Medicor: V. Eramici, acestea trei s.a. serviciu permanent. Salvarea 44-44.
Spectacole:

Cinematografe:
Capitol: „Hanul din mușți”.
Thalia: „Alcazar”.
Apollo: „Povestiri vieneză”.
Corso: „Fiul lui Frankenstein”.

Familii și Camarazii ofițerilor, subofițerilor și ostașilor căzuți pentru Patrie și Crucă, sunt rugați să trimită pe adresa Mareșalului Stat Major, Secția Propagandă (Birou III), fotografiile scumpulor lor copii împreună cu date asupra vieții lor, precum și situația și locul în care și-au dăruit viața pentru gloria neamului.

— Evadatul Balas a fost prins. Organizațiile polițienești, au reușit zilele acestea să aresteze pe evadatul, Balas Ioan, de la penitenciarul din Arad. Numitul a fost înaintat penitenciarului din Arad.

— DR. V. IEPURE, medic primar (Asistent Clinică med. Cluj), a reluat consultațiile de BOLI DE PLAMANI ȘI BOLI INTERNE de la 11 jum.—12 și 8 jum.—5. Timișoara, Bul. Regina Maria 11. Telefon: 3-31.

— **INSCRIERII LA ACADEMIA DE MĂȘCĂ ȘI ARTA DRAMATICĂ** din Timișoara, pentru secția pedagogică, din noi pot face — în mod excepțional, din cauza examenelor de bacalaureat din sesiunea de toamnă — până la data de 14 Octombrie c., examenele de admitere urmând a se ține în ziua de 15 Octombrie c. De asemenea, și la alte secții ale Academiei

— **SCOPUL NAȚIONAL AL IMPRIJINII REINTREGIRII**, cunoscându-l mare dintre noi, suntem dator să scriem noi și către țara noastră să subscriem în numele noastre pentru reconstrucția și înălțarea hotarelor țării. Subscrierile la acest număr trebuie să ajungă la o sumă cât mai mare deosebit de mare și avantajele cele mai însemnate acordate de Stat, economiile noastre ale tuturor găsesse cel mai mare beneficiu pe care îl poate acorda un guvern de Stat.

CAMERA DE MUNCA TIMIȘOARA, din cunoștința celor interesați că Primăria orașului Lipova, dorește a comanda lucrările „Standard” după indicațiile Memorandumului Decret Lege apărut în Monitorul Oficial No. 139 din 4 Iunie 1941 pag. 311-312.

Atașorii să se adreseze Primăriei Lipova, Serviciul Economie unde vor primi informațiile necesare.

Spectacolele Operei Române din Cluj la Timișoara

Miercuri, 8 Oct. **MANON** cu Dolanșcaia, Tudoran, Ursulescu
Vineri, 10 Oct. **LAKME** cu Lia Anca, Ujeicu, Diducenco
Sâmbătă, 11. Oct. **CARMEN** cu Maria Ciolac, Andreșcu, Loculșchi, Lia Pop, matineu cu prețuri populare
Duminică, 12 Oct. Matineu, **TOȘCA** cu Ana Rosza Vasiliu, Traian Niculescu, Boculșchi în rolurile principale

— Scandal la beție. Frații Neluc Mihai și Jacob, din Mureșului 86, fiind în stare de ebrietate au făcut scandal în str. Iancu Văcărescu. Ambii au fost înaintați poliției, pentru darea lor în judecată.

— A călătorit cu autorizația falsă. Organizațiile polițienești din gara Domnița Elena, au arestat pe individul Husting Ioan, din comuna Deta. Numitul a călătorit cu autorizație falsă, având asupra lui și 20 kg. orez. Cazul se cercetează.

— A încercat să vândă clandestin. Femeia Schöffner Maria din str. Bălășu 29, a încercat să vândă clandestin 18 kg. unsoare și un kg. carne. Numita a fost înaintată poliției.

— Înaintați parchetului. Au fost înaintați parchetului pentru furt: Lupu Nicolae, din Timișoara. El a furat 104 kg. porumb de la locuitorul Rosenhoffer Florian. Balint Mihai, din Timișoara, str. Bolintineanu 5, pentru furt a doi saci cu cartofi, de la Armoș Gavrilă, din str. Co-roana de Oțel.

— Moarte subită. Locuitorul comunei Steier, Dentz Iosif, venind cu trenul de Jamul-Mare, s'a oprit în stația Gătaia, pentru schimbarea trenului spre casă. După câteva minute de la sosirea lui în Gătaia a încetat din viață. Din cercetările făcute s'a putut constata, ca numitul a murit din cauza că suferea de cord.

— **Ion Luca Caragiale** pe scena Teatrului Național din Cluj la Timișoara. În continuarea programului de prezentare a Teatrului Național din Cluj la Timișoara, prezintă Sâmbătă, 11 Octombrie 1941 la orele 9 jum. seara precis, sepo d' operele caracteristice ale celui mai mare dramaturg al nostru „Conuș Leonida față cu reacțiunea” „O Noapte Furtunoasă”. Problema Caragiale este departe de a fi epuizată și cu cât timpul trece cu atât tipurile și comediile lui trăse mai viu și sunt puse cu deosebire în relief față de starea de lucruri actuale. Caricatura, parja și spiritul vor străluci mai mult astăzi din bogata satisfacție atât de ordi estetică cât și umoristică.

Spre a face onoarea acestui spectacol și al pune în valoare meritade, Direcțiunea Teatrului Național a făcut o montare nouă redând autenticul și pitorescul spațiului decoruri și costume noi. Interpretarea și punerea în scenă sunt realizate în linia marilor tradiții din trecut așa în săt publicul va avea ocazia să cunoască pe adevăratul Caragiale. Numele doamnelor: Paica Ferișteanu, Aurelia Teodorescu, Dunuța Hodos, Tența Bratagenu și Maria Nemes, precum și a d-lor: D. Morazan, Petre Dragomir, Dem. Constantinescu, H. Cristea și V. Popescu împreună cu regia d-lui Vintilă Rădulescu girează prestigiul spectacolului.

PUBLICARE DE LICITAȚIE

Consiliul Parohial ort. rom. din comuna Jidani, protopopiatul Vinga, publică licitație minuțind, pentru: I. Străpungerea zidurilor în întreaga grosime — furnizarea și așezarea stratului izolator de lută (2 straturi lută și 3 straturi bitumen) apoi zidirea golurilor din nou cu cărămidă de prima calitate (resată), în mortar de ciment prelucit, la biserică, II. Îndepărtarea tencușii defectate la interiorul bisericii circa 200 m înălțime incl. curățirea rosturilor.

Planul și devizul se pot vedea în fiecare zi, la oficiul parohial.
Licitația se va ține în ziua de 14 Oct. 1941, la ora 8 p. m. la Școala primară din Jidani.
Consiliul parohial își rezervă dreptul de a primi lucrarea celui antreprenor, fără considerarea rezultatului licitației — în caz de va avea mai multă încredere.
Licitanții nu primesc nici un fel de spuse pentru participare.
Jidani, din ședința Consiliului parohial, ținută la 5 Oct. 1941.

Pr. Ștefan Coman, cond. of. parohial

O punere la punct

Românizarea în Banat

Am publicat în numărul nostru de ieri un articol „Românizarea în Banat” reproduc din revista „Statul Românesc”, cu gândul curat ca toți cei ce se interesează de viața economică românească a provinciei noastre, să observe cât de incompletă este informația unor publicații din capitală asupra problemelor bănațene. În curând vom face o prezen-

tare a acestei probleme pentru a înfățișa situația reală. Dala sine se înțelege direcția ziarului „Dacia” nu împărtășește deloc părerile întâmplătoare care se exprimă despre viața bănațeană și despre marele proces de românizare care are cu totul altă evoluție și alte aspecte de cât cele prezentate de revista bucureșteană „Statul Românesc”.

† Remus Agliceriu

Luni, 6 Octombrie ort. la ora 5 d. m., a încetat subit din viață în vârstă de 66 ani, inspectorul școlar Remus Agliceriu, fost senator. În mormântarea se face la 8 Octombrie ora 5 d. m., din mormântul „Josefin”. Defunctul a fost una din figurile binecunoscute

ale vieții publice românești, cu un trecut plin de fapte pilduitoare. Colaborator distins al ziarului nostru, Remus Agliceriu s'a manifestat mereu și în domeniul publicistic.
Fie-i țărâna ușoară și moartea binecuvântată.

Dna Veturia Goga la Berlin

BERLIN, 8 (Rador). — Corespondentul agenției Rador comunică:
D-na Veturia Goga însoțită de d-na Brătescu a sosit Luni la Berlin unde este invitată Asociației Femelor Germane.
D-na Goga a fost primită în gară de re-

prezentantele susnumitei asociații, de ministrul României la Berlin și d-na Bossy, de. d. Ciordăș, consilier de presă, de d-na și d. Tulescu consilier cultural al României, precum și de membrii coloniei române.

Pilda satului românesc

BEREGSAUL-MARE, 6. — În timpurile actuale când este cel mai bun prilej de a manifesta naționalismul și a dovedi mîlcătenia față de semenul său, populația comunei Beregsăul-mare, a celui mai neaoș sat românesc de pe granița de Vest, nu putut sta nepăsătoare.

valoare de peste 70.000 lei pentru răniți. Populația aștepta cu dragoste echipele formate din cel mai sus, la cari s'au adunat preotesele Felicia A. J. Alexandrina, V. P. d-na Cărăbașiu, inv. S. Clecan și filca sa inv. Steluța C., inv. V. Popovici, plutonier Băle și soția, d-na Ciurcu, M. Clecan, Stoia Raca și primar Petcu.
Pilda acestui sat românesc să fie înălțată de toată suflarea românească și atunci răniții noștri, vor simți ameliorarea și îmbunătățirea razelor lor, mângâindu-se că au arasă pe acel pentru cari merită să lupte.

La glasul conducătorilor și preoșii Andrei Jelebeanu, V. Popoviciu, notar I. Cercel și inv. s. rev. școlar Clecan C. s'au format echipe cari au mers din casă în casă ca să adune ceacece pot contribui locuitorii. S'au adunat: alimente, halne și bați, în

Sporirea salariilor la Fabrica „Romitex”

Timișoara, 7. — Actualele salarii ale tuturor lucrătorilor și lucrătoarelor din fabrica „ROMITEX” se sporesc cu 30% și acest spor se va plăti retroactiv de la 22 August 1941.

oră, iar după împlinirea a trei luni vor primi salariile normale ea și ceilalți lucrători din fabrică.
Când secția de bobinaj și de țesătorie leurează în acord, bazele de acord vor fi astfel stabilite încât muncitorii și muncitoarele să poată câștiga, printr-o producție normală, cel puțin 17 lei pe oră plus 30%.

Explicație: Tablourile de prețuri la articolele de prima necesitate de la 30 Septembrie 1941 întocmite pentru Prima fabrică de încălțăminte din Banat S. A. Timișoara, arătau un spor de scumpire de 25% față de Iunie 1941. Fabrica „ROMITEX” a acordat acest spor de 25% și încă 20% asupra procentului de 25%, ceea ce face 30% față de Iunie 1941.

Salariile astfel sporite vor fi revizuite din trei în trei luni, tot pe baza tablourilor de prețuri de la Prima fabrică de încălțăminte din Banat S. A. Timișoara și la toate revizuirile se va acorda un spor egal cu cel arătat de acele tablouri, plus 20% asupra procentului rezultat, după cum s'a procedat și cu ocazia revizuirii de astăzi.

Camera de Muncă Timișoara,

aduce la cunoștința lucrătorilor, funcționarilor particulari și meseriașilor, că Direcțiunea Teatrului Național din Cluj la Timișoara, organizează reprezentații gratuite.
Prima reprezentație pentru muncitori va avea loc în seara zilei de Joi 9 Octombrie 1941 orele 19 (șapte seara), precis, când se va juca piesa „Vlaicu Vodă”.
Intrarea este gratuită.
Programul reprezentației este obligatoriu și se va vinde cu Lei 7.
Camera de Muncă roagă pe toți muncitorii, meseriașii și funcționarii particulari, ca să participe la reprezentația în număr cât mai mare.

În afară de salarii muncitorii căsătoriți vor primi de fiecare copil câte 30 lei săptămânal, drept ajutor.

Lucrătorii și lucrătoarele începătoare adică noui angajați, în primele trei luni de serviciu vor primi câte 18 lei pe

ULTIMA ORA

D. Maresal Ion Antonescu in urma vizitei inopinate facute la Halele de alimente in Capitala, a luat masuri de infranarea speculei

Bucuresti, 8. (Rador.) — La ora 10 si un stert, pe neasteptate, a sosit in Halele Centrale „Ubor” d. Maresal Antonescu, insojit de d. Mina Antonescu, viceprezedintele consiliului de ministri.

D. Maresal a oprit masina la hala de peste en detail. Aici gasind gheretele inchise, a trecut mai departe, oprindu-se la gheretele mezelarilor. A stat de vorba cu negustorii interesandu-se daca e marfa suficienta, ce piedeci au la aprovizionare si ce solutii s'ar putea gasi pentru eftenire.

La branzari s'a interesat de lipsa acestui aliment. Negustorii s'au plans ca producatorii cer preturi mari.

D. Maresal Antonescu a trecut apoi la compartimentele de zarzavaturi si aici a constatat un lucru uimitor: fasolea, care anul trecut nu se gasea, a fost scoasa in vanzare anul acesta cu pret de specula. Si e fasole rea.

La platoul de zarzavat (en gros) d. Maresal Antonescu a constatat ca tarantul producator vinde varza cu 6-7 lei si negustorul cere 10-12 lei, deci la distanta de cativa metri diferenta de pret de 5 lei la bucată.

D. Maresal Antonescu a facut repede socoteala ca pe un pogon cresc 6000 verze si deci producatorul castiga 60.000 lei, ceeace e prea mult. Aceiasi socoteala a facut-o la cartofi, rezultand ca un pogon de cartofi „aduce 150.000 lei”.

D. Maresal a oprit apoi la o ghereta de paine. Aci a cantarit zece chifle si a constatat ca 1 kgr. de paine alba sub forma de chifle ajunge la 76 lei.

Cand d. Maresal Antonescu facea socoteala la kgr. de paine sub forma de chifle, in fata d-sale intalneste privirile cam umilite ale negustorului de verze.

— E talharie ceeace faceți. Am prins un talhar de acestia — o spune cu glas tare. ca sa auda toata lumea — in Basarabia. Acolo o rogojina costa 10 Lei si aci la Bucuresti costa 200.

— Patru sute, domnule Maresal, striga o voce de om necajit.

— Auzi! Patru sute! Asta este talharia! Motivati ca nu sunt mijloace de transport? Dar gasiti totusi de vreme ce le aduceți de acolo. D. Maresal Antonescu s'a aratat foarte suparat. Multimea l-a incojurat cu nesfarsit respect si

simpatie, comentand bucuroasa aceasta viziă de pe urma careia se asteapta o usurare a vietii si o mai potolita poita de castig a negustorilor.

La ora 11 jum. d. Maresal Antonescu, impreuna cu d. viceprezedintele al Consiliului a parasit halele plecand spre alte colturi unde tot asa inopinat sa gaseasca pe speculanți in plina activitate.

Ofiteri decorati

Bucuresti, 8. (Rador.) — Azi a sosit in Monitorul Oficial Decretul prin care se confera urmatoarele decorațiuni de razboiu.

Ordinul militar „Mihai Viteazul” generalului de divizie Dăscălescu Nicolae, „Coroana României” cu spade in gradul de comandor cu panglica „Virtutea militar” colonelilor: Nestor cu O. Constantin, Georgescu A. Virgil, „Steaua României” cu spade in grad de ofiter cu panglica de „Virtutea militară”, lt. col. Dobriceanu Al. Alex. C. cea „Meritul Sanitar” cl. I. medicul maior Georgian G. Nicolae. Coroana „României” cu spade in gradul de colonel, impiegatului de miscare Wagner, Wilhelm din statia Falticeni.

Pași regali

M. S. Regina Mamă Elena vizitează spitalul de răniți Sfântul-Sava

Bucuresti, 8 Oct. (Rador.) — Azi dimineata la ora 10.30 M. S. Regina Mamă Elena insojita de dna de onoare Catargi si d. col. adj. Andronescu a vizitat spitalul de raniti z. i. 351 instalat in cladirea Colegiului national Sfântul Sava.

M. S. Regina a fost intampinata intregul corp medical al spitalului frunte cu d. col. dr. Bejan.

Suverana a vizitat toate cele 28 salone ale spitalului intretinandu-se cu raniti.

Grevele se tin lanț in Statele Unite

23.000 muncitori grevisti in statul Indiana

New York, 8. (Rador.) — Corespondentul Agentiei DNB comunica:

La uzina „Gary” din statul Indiana s'a declarat greva. Numarul grevistilor se ridica la 23.000.

Uzina apartine societatii „Carnegie Illinois Steel” care produce otel brut. Greva a fost proclamata pentru ca directia uzinei a concediat mai multi lucratori.

LORDUL HALIFAX, MINISTRUL MAREI BRITANII IN STATELE UNITE, A DECLARAT CA SOVIETELE SE BAT PENTRU ANGLIA SI STATELE UNITE. DAR AJUTORUL ACESTOR BENEFICIARI ESTE NUL

New York, 8. (Rador.) — Corespondentul Agentiei DNB anunta:

Lordul Halifax, ambasadorul Marelui Britanii in Statele Unite intr'un discurs tinut Luni seara, a declarat ca razboiul sovietic ca si batalia din Atlantic sunt in realitate razboaiele Angliei si Statelor Unite. Anglia trebuie sa faca toate eforturile pentru a trece in curand de la defensivă la ofensivă, dacă ea vrea sa castige razboiul, a continuat Lordul Halifax.

In concluzie, ambasadorul Marelui Britanii a aratat, ca dacă nu dispune de materialul necesar, Anglia nu poate sa lupte asa cum ar vrea, deoarece productia de armament a Statelor Unite ar trebui sa fie mult sporita.

„Associated Press” adauga, ca Lordul Halifax a mai sustinut, ca natunea nord-americană nu ar trebui sa neglijeze propriile sale interese si dorinte, ci sa-si concentreze toata energia in vederea sporirii productiei materialelor de razboi.

ASPRE CRITICI ADUSE PRESEDINTELUI ROOSEVELT

New York, 8. (Rador.) — Ziarul „New-

York World Telegramm” publica un articol semnat de cunoscutul ziarist american Johnson in care acesta arata ca presedintele Roosevelt a comis o mare gresala atunci cand a declarat, ca in Rusia Sovietică există libertatea religioasă. — anunta corespondentul Agentiei DNB.

Se pare, continua autorul articolului, ca presedintele Roosevelt a voit in ajunul inceperii lucrarilor congresului sa scuza intrucatva sovietele care sunt recunoscute in mod unanim ca fiind anti-religioase. Aceasta este gresala d-lui Roosevelt fiindca toata lumea stie prea bine ca Sovietele au declarat totdeauna ca religia nu serveste la nimic, fiind menita sa adormă constiinta poporului.

Dealtfel dictatura lui Stalin era ostila Statelor Unite fiindca el urmarea dominatia comunismului asupra intregii omeniri.

Cu toate cele de mai sus, ziaristul american isi incheie articolul pretinzand ca Statele Unite urmeaza sa dea ajutoare Rusiei Sovietice insa numai din motive de ordin strict material.

GREUTĂȚILE FINANCIARE ALE STATELOR UNITE. LĂMURIRILE LUI „JOURNAL OF COMMERCE”

New York, 8. (Rador.) — Corespondentul Agentiei DNB transmite:

„Journal of Commerce” intr'un articol, in care se ocupa de declaratia Ministrului Finante anunta, ca anul financiar in curs se va solda cu un deficit de 12 miliarde si jumătate dolari, scriind ca Ministrul se găsește in fata unei probleme, pe care este in imposibilitate sa o deslege.

Autorul articolului termina cu afirmatia, ca deficitul bugetar al Statelor Unite nu va putea fi acoperit de cât partial si numai pe calea imprumuturilor federale.

Mari manevre militare în India

Englezii se tem de dezastrul Sovietetilor

Shanghai, 8. (Rador.) — Corespondentul Agentiei Stefani afla din Bombay ca in Indiile Engleze, in provincia dela frontiera de nord vest, au inceput mari manevre de aparare antiaeriana, care vor dura pana la 14 Octombrie.

In tot timpul acestei perioade se vor observa dispozitiunile de completă intunecare.

Se vor face simulacre de atacuri asupra aerodromurilor efectuate parastutiți și de trupe transportate pe calea aerului.

Se pare deci ca, comandantul britanic din India nu pune prea multa baza rezistența ca sovietele ar putea sa vina inaintarii forțelor aliate.

Procesul unor spioni saboteuri în Bulgaria

Declarațiile lui Prudkin și ale complicilor săi

Sofia, 8 Oct. (Rador.) — Corespondentul Agentiei DNB anunta:

La Varna a inceput Luni judecarea procesului intentat impotriva lui Anton Prudkin și a complicilor săi acuzați de spionaj in favoarea unei puteri straine. Acuzații au pregătit atentate și sabotaje in scopul de a provoca turburări in Bulgaria.

La interogatoriul, ce i s'a luat, Prudkin a declarat, ca este nevinovat. Dimpotriva cel de al doilea acuzat Petroff a

facut marturisiri complete.

Acuzatul Petroff a declarat, ca Prudkin l-a insarcinat sa fabrice recipienti de metal ca sa cumpere explozibili sa arunce in aer o cisterna.

El nu a comis, insa atentatul fiind prins de frica. Pentru executarea siunii, care o primise, Petroff a dat alti indivizi.

Cel de al treilea acuzat, numitul Ivan hanlarski a sustinut ca este nevinovat. Procesul a ramas in continuare.

Trupele germane de rezervă se aprovizionează neincetat.